

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis, duodecimo Martii Anni M. DCC. XXXIII.

M. GUILLELMO DE MAGNY, Doctore Medico, Præside.

An Alvus siccior ad quemlibèt morbum proclivior?

I.

HOMO totus à naturâ morbus; natus inter dolores ipsis mancipat se nascendo. Maternorum hæres & paternis imbutus, en adest quot quot incubuêre terris malorum victima. Urget undèquâque miseriarum cujusvìs generis cohors importuna. Carybdim fugit? incidit in scyllam. Funeribus doloribusquè infamem pueritiam enatavit? quot adultum circumveniunt incommoda! Confestìm arripiunt datam sibi prædam Gula, Ludus, Ira, Furor, Cupido, Ambitio, Auri sacra fames. Nec mora, nec requies quin miserum corpus effœtum reliquerint. Quæ olìm tardo passu veniebat tremens senecta, hodiè erroribus juventæ facta auda-

cior corripuit gradum. In proprium alacres ruimus funus. Nec per noſtram patimur ſtultitiam ſtare diù quantula ſint noſtra corpuſcula. Puer, juvenis, ſenex naufragiis inclitum navigat mare. Hinc & indè ſcopuli & ſyrtes. In medio conſiſtere arduum ac difficile. Plurima cuiquè ætati propria ſunt incommoda, innumera communia cuilibèt. At, proh dolor! in nobiſmèt ipſis innata ſunt. Interdùm Sopita ſilent aliquandiù: at clivus mobilis ſanitatis apex. Qui ab illo decidit incidet in manus Medici. Qui ſtat videat nè cadat. Naturâ vergentes ad interitum, naturæ ſæpiùs calcar addimus in propriam perniciem ingenioſi. Arte ſi non naturâ in morbum labimur omnes. Proclivior ille ad morbum quemlibèt qui ſeu ab auctoribus vitæ, ſeu naturâ, ſeu errore in victu plures in ſe morborum cauſas aut gerit aut adipiſcitur.

I I.

CAUSÆ morbi nos undèquàque ambiunt. Intèr eas vivimus, in nobis vivunt. Morborum ſemina cum aëre ſpirâmus, potu & cibo irritâmus, contubernio fovêmus. Qui vitam tradidêre morbos quòque indiſſociabiles tranſmiſêre in venas naſcentium. Infelix & doloſa traditio inquâ tantum ſervat qui tradit quantum accipit cui traditur! Mille modis contrahitur morbus. Quid una contrà tot hoſtes medicina? medias inter Veneres (quis crederet) medioque ex voluptatum fonte exurgit morbus. Non ſempèr licuit impunè gaudere. Non ſalubrior triſtitia, menſa ſpes altera vitæ non tutior. Temperamento vix tutum fidere. Elementis præponderantibus credas diſcriminâri temperamenta, erras: diſcriminant morbos queis magìs affines futuri ſimus. Vegetius temperamentum ſuus quòque manet morbus. Vitæ genus pro variâ ætate, ſexu, conditione, fortunâ, varium. Ex harum-ce rerum varietate, varios in morbos propenſio. Non licet pauperi ægrotàre, ſic ac dives. Hic in compendium vivit, vivere feſtinus, ſenex ante annos extinguitur. Ille defeſſus ærumnis, à puero miſer per infortunia lentè appellit ad interitum, tritumque tandèm laboribus corpus, tritæ chlamydis inſtar, inutile relinquit. Tandèm ſivè hæreditatis jure, ſivè temperamentis, ſivè vivendi ratione quilibet ad morbos proclivis. Proclivior ille eſt qui naturâ aut arte plures in ſe morborum cauſas aut gerit aut accerſit.

I I I.

QUIS plura metuere debet pericula, quis plures fovêre in ſe morbos jure verebitur quàm cui non reſpondet alvus? cui alvus ſterquilinium? quotidiè uſu deterimur. Reſtaurationis partium

officina ventriculus & inteſtina. Materia, cibus & potus. Materia non tota cedit in nutrimentum, ſola pars tenuior ſolutu facilis, utilis. Hæc in cremorem abit levi diſſolutione. Ex reliquiis, etſi contineant adhuc partes aliquas *Eupeptas*, ſi ulteriorem uſuram quærant avarior ventriculus & inteſtina *ſuctione* diuturniori, cave magni conſtet hoc fœnus iniquè extortum. Alimentorum fons vulgò duplex, animantia, vegetantia: mineralia condimentum ad ſummum, aut medicamentum conferunt. Alimenta cruda veniunt in uſum, aut igne ſubacta: utraque cedunt in felicem victum. Cruda ſalubriora quædam, coctio reddit utiliora pleraque. Olera, flores, fructus, & quædam legumina cruda, ut fert tellus, optimum præſtant ſuccum. Ferè omnia ignem libentèr patiuntur. Sic de carnibus animantium, quædam viva devoramus ut conchylia, omnia igne ſubacta reformidabit nemo. In his omnibus eſcis merum *jus* primàrio expreſſum, ſolum apprimè nutritium. Reliquiæ ſeu fæces, etſi contineant partes mixtas nutritiis, non ſinè periculo ſolventur in nutritionis materiam. Salibus fixis, partibuſque ſulphureis, ſi diuturniori calore evolvantur fœtæ, equo Trojano ſimiles, mille parturient mortis cauſas. Qui ſtipatâ eſt alvo hæc craſſamenta diutiùs conçoquit.

I V.

AT non ex his-ce ſolis maximum incurrit periculum. Sentina corporis, & omnium excretorium amplius canalis inteſtinorum. In conſtipatis alvo præ nimio calore fæces in modum linimenti parietibus viſcerum adhærent, putrefiunt & in unguen pici haud abſimile abeunt. Sic omnia oſcula *depuratura* ſanguinem occluduntur, nec depluunt jugìter, ut moris eſt, *repurgamenta* ſanguinis cujus maxima pars in abdomine continetur. Interdùm malo regimine, aut calidiôri tempeſtâte, aut calore per frigus externum intùs reverberâto, excandeſcunt hæ fæces fœni inſtar aut ſterquilinii & liqueſcunt, undè ſanguis acribus & ſalſioribus alimentorum longâ morâ ſolutorum partibus imprægnatus nec ſolitâ viâ depurâtus faciliùs faceſcit in corruptionem quamlibèt, ſi non corrumpitur illicò, aut vias non naturales affectabit. Indè ſanguinis hæmorragiæ frequentes alvo ſiccis, cardialgiæ, colici dolores, hemicraniæ, capitis dolores, frequentiôres herniæ ac periculoſiôres, ptyaliſmi, pituitæ redundatio. Indè ex pluribus qui frigori acriôri ſe objecêrunt, qui ultrà modùm curſu aut ludo aut ſaginâ ſe obruerunt, unus ille pleuritide, peripneumôniâ aut colicâ laborat aut alio morbo, qui ſtipatiôre alvo eſt, non ſempèr qui màgis peccaverit.

V.

NOLI reponere non rectiùs valere qui humidas alvos habent, forsàn anteà fuêrunt ficciôri & fibi tunc comparavêre morbum. Alii benè degunt quàmvis quâlibet hebdomade, menſe toto ſemèl aut non bìs ampliùs egerant; raro valent, aut ſi valent maximos meditantur morbos, non enìm ægrotâre dicimus ſed eos morbó cuilibèt magìs eſſe obnoxios; ſi in morbos incidunt eos eſſe contumaciores; ii enìm donec humidas habuerint alvos non curantur, iis acriora cathartica periculoſa, leviora inutilia. Sani dùm videntur igne ſuppoſito cineri doloſo propinqui morbi fomitem tegunt, aut æſtuant, & torrentur intùs; igneſcunt enìm fæces ad inſtar fœni congeſti. Per tranſudationem ſanguini *acrimoniam* communicant; per putrefactionem glutinis modo inteſtinorum oſcula depuratoria obliniunt, & in deliquium ut aliquotiès accidit fuſa ſi non in ſanguinem uſquè obrepſerint, morbos alvis laxis non communes procreant, à cæteris morbis non immunes reddendo.

Ergò Alvus ſiccior ad quemlibèt morbum proclivior.

Proponebat Pariſiis, HENRICUS GUYOT, Flexicus Diœceſis Andegavenſis, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1733. à ſextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1733.